

MARKETINGOVÉ SITUAČNÉ ANALÝZY

Analýza objemu trhu

O TEJTO TÉME:

Analýza objemu trhu je jedným z kľúčových nástrojov externého marketingového hodnotenia, ktorý pomáha firmám pochopiť skutočný potenciál trhu, na ktorom pôsobia alebo chcú pôsobiť. Táto analýza sa zameriava na meranie kvantitatívnych charakteristík trhu – konkrétne jeho veľkosti, trhového podielu, kapacity, nasýtenosti a dynamiky. Vďaka nej môžu manažéri identifikovať, aké množstvo tovaru alebo služieb je možné na trhu predat', aký podiel na trhu majú v porovnaní s konkurenciou a ako sa trh vyvíja v čase.

Téma je obzvlášť dôležitá pri plánovaní nových produktov, expanzii na nové trhy, hodnotení konkurenčnej pozície či pri formulovaní stratégií rastu. Poskytuje firmám základné čísla pre realistické plánovanie výroby, predaja a marketingu.

ČO SA DOZVIEŠ:

- 🏷️ Čo je to analýza objemu trhu
- 🏷️ Základné ukazovatele
- 🏷️ História a súčasnosť

Čo je to analýza objemu trhu

Analýza objemu trhu je kvantitatívna analýza, ktorá poskytuje firmám odpoveď na otázku „Koľko?“ – teda koľko produktov alebo služieb je možné na trhu predávať, koľko predávajú konkurenti, aký je celkový dopyt, aký je trhoví podiel a aká je dynamika rastu. Táto analýza je súčasťou externého pohľadu na trh a tvorí východisko pre plánovanie marketingových stratégií.

Základné ukazovatele

- **Trhový potenciál (Tpot)** – maximálny možný objem predaja daného produktu alebo služby, ktorý môže trh absorbovať v danom čase. Počíta sa ako: $Tpot = \text{počet spotrebiteľov} \times \text{priemerná spotreba} \times \text{priemerná cena}$
 - **Trhová kapacita (TK)** – skutočný dopyt, ktorý sa na trhu aktuálne realizuje. Vyjadruje sa objemom predaja všetkých dodávateľov.
 - **Trhový podiel (TP)** – podiel jednej firmy na celkovom trhu. Počíta sa ako: $TP = (\text{predaj firmy} / \text{trhová kapacita}) \times 100 \%$
 - **Relatívny trhoví podiel** – porovnáva pozíciu firmy voči najväčšiemu konkurentovi.
 - **Nasýtenosť trhu** – vyjadruje sa ako pomer trhovej kapacity ku trhovému potenciálu. Ak je vyššia ako 100 %, trh je presýtený. Ak je nižšia ako 100 %, trh má ešte potenciál.
 - **Tempo rastu trhu** – ukazuje, ako sa trh medziročne mení, teda či sa zväčšuje, znižuje alebo stagnuje.
-

História a súčasnosť

Historicky sa analýza objemu trhu objavila ako dôsledok potreby plánovať výrobu a predaj na základe dopytu, najprv v manufaktúrnych systémoch, neskôr v priemyselnej ére. S rozvojom masovej výroby a príchodom marketingovej revolúcie v 20. storočí sa potreba presne poznať trh stala nevyhnutnou. Prvé systematické prístupy k meraniu objemu trhu sa objavujú v 50. a 60. rokoch – najmä v kontexte expanzie amerických a japonských spoločností.

V minulosti firmy pracovali najmä so sekundárnymi štatistikami a expertnými odhadmi. Postupne sa začali využívať kvantitatívne výskumy, panely predaja, a neskôr aj nástroje ako Nielsen či GfK na analýzu maloobchodného predaja.

V súčasnosti sa analýza objemu trhu posúva na novú úroveň vďaka digitalizácii. Firmy využívajú pokročilé analytické nástroje, big data, AI a prediktívne modelovanie. Sledovanie objemu predaja sa dnes často realizuje v reálnom čase, prostredníctvom online analytických nástrojov, CRM

systémov, dát z e-commerce platforiem či behaviorálnych dát spotrebiteľov.

Zásadným trendom je aj prepojenie kvantitatívnych dát s kvalitatívnym porozumením správania zákazníkov. Spoločnosti dnes nechcú vedieť len „koľko sa predalo“, ale aj „prečo“ a „čo to znamená pre ďalší vývoj trhu“.

Chcete si z témy odhryznúť ešte viac? Tu je pár tipov:

- <https://www.amazon.com/Market-Driven-Management-Strategic-Performance/dp/1137312705>
- <https://www.amazon.com/Marketing-Core-Roger-Kerin/dp/1260578286>
- <https://www.amazon.com/Essentials-Marketing-William-D-Perreault/dp/1259918114>
- <https://www.ama.org/marketing-news/how-to-conduct-a-market-analysis-a-complete-guide-for-businesses-and-marketers/>
- <https://www.businessinfo.cz/navody/marketing-situace-analyza-predikce-vyvoj/>
- <https://www.toolshero.com/marketing/market-analysis/>
- <https://creately.com/guides/steeple-analysis/>